

**RAPPORT 2007/6  
FJÄRILSINVENTERING  
på Hållnäshalvön  
Tierps kommun 2007**

Jan-Olov Björklund



**FÖRFATTARE**

Jan-Olov Björklund

**FOTO FRAMSIDA**

Jan-Olov Björklund, Machaonfjäril på tjärblomster  
i Rossholm

**KARTOR**

Pers Stolpe

© Lantmäteriet 2010, SGU Länsstyrelsen

**PRODUKTION OCH LAYOUT**

Upplandsstiftelsen

**KONTAKT UPPLANDSSTIFTELSEN**

Telefon 018-611 62 71

Hemsida [www.upplandsstiftelsen.se](http://www.upplandsstiftelsen.se)

© Upplandsstiftelsen 2010

Statliga bidrag till lokala och kommunala naturvårdsprojekt  
är medfinansiär för genomförandet av detta projekt.

## **INNEHÅLLSFÖRTECKNING**

HISTORIK	2
ALLMÄNT OM FJÄRILAR SOM INDIKATORARTER	2
INVENTERINGSMETODIK	3
RESULTAT	3
Inventerade lokaler	3
Påträffade rödlistade och naturvårdsintressanta arter	4
LITTERATURLISTA	12
BILAGA 1 Tabell med fjärilsfynd	
BILAGA 2 Karta med fjärilslokaler	



Sandig åkerkant vid Rossholm

## Historik

Kustdelen av Uppsala län med sin kalkrika flora och småskaligt brukade jordbrukslandskap har sedan länge varit känt för en rik insektsfauna där flera rara fjärilar haft sina rikligaste förekomster i landet. Dock har de undersökningar som gjorts varit sporadiska och tillfälliga och några grundligare studier av fjärilsfaunan har inte gjorts innan Upplandsstiftelsen initierade till ”Fjärilsinventering på kulturmarker längs Roslagskusten” 1996-97. Fortsatta inventeringarna inom olika projekt bl. a. ”Roslagshagar” har gett ytterligare kunskap om floran och faunan efter Roslagskusten. Ytterligare 17 nationellt rödlistade samt ett stort antal naturvårdsintressanta arter har påträffats. Vidare har ytterligare fyra nya landskapsfynd gjorts. Fjärilsinventeringen inom projekt ”Hållnashagar” kommer därför som en mycket spännande komplettering av kunskapsläget efter den norra kuststräckan upp mot Gävleborgs län. Periodvis har studier av fjärilsfaunan bedrivits i Hållnäs fram till 1960 – 70-talen. Arter som då påträffades, men som i dag i stort sett försvunnit från länet, är asknätfjäril *Euphydryas maturna*, violett guldvinge *Lycaena helle*, samt barrskogsfjällfly *Xestia sincera*. Alla dessa arter har under senare tid minskat kraftigt och bedöms i dag som Starkt hotade (EN).

## Allmänt om fjärilar som indikatorarter

I Sverige förekommer ca 2600 fjärilsarter regelbundet, varav 379 är rödlistade (Gärdenfors 2005). De har en stor variation i biologi och ekologi, vilket har frammejlat ett för många arter specifikt beteende. Ett stort antal arter är enbart dagaktiva, medan ett ännu större antal är

aktiva under dygnets mörkare timmar. Somliga är duktiga flygare och kan dra runt i terrängen långt från sin kläckningsplats, medan andra är mycket stationära och håller sig på eller nära sin värdväxt. Många fjärilsarter är hårt knutna till sitt habitat och sin värdväxt och fungerar därför mycket bra som indikatorarter för de miljöer som de förekommer i.

Ett stort antal arter som drastiskt minskat i sina utbredningsområden i inlandet har visat sig kunna klamra sig kvar längst ut mot kustbandet. Många av dessa arter som tidigare varit vanliga i det gamla jordbrukslandskapet ända fram till 1950-talet minskat kraftigt eller helt försvunnit. Ett flertal av de hotade arter som påträffats vid inventeringen kräver en obruten kontinuitet av hävd och försvinner snabbt vid igenväxning och ändrade bruksmetoder.

Möjligheterna till återkolonisation är i regel små i stora delar av landet då lokalerna är alltför fragmenterade från varandra. Detta är speciellt tydligt i andra delar av landet som t.ex. i Skånes slättlandskap med dess monokulturer som i dag stort sett är sterila från dagfjärilar och andra arter.

## **Inventeringsmetodik**

Den stora insektsordningen fjärilar omfattas i Sverige av ca 2600 inhemska arter.

Inventeringarna har genomförts med en kombination av håvning av dagflygande arter, skraphåvning av värdväxterna, nattfångst med hjälp av portabla elverk och UV-lampor, håvning med hjälp av pannlampa samt anlockning av fjärilar med lockbete (jäst fruktsaft).

Många fjärilar har ett mycket komplext beteendemönster med i många fall kort flygtid. Detta gör att inventeringsmetodiken måste anpassas för specifikt för många olika arter eller artgrupper. Ett viktigt led i att förbereda en fjärilsinventering är att studera floran och topografien på respektive lokal. Detta gör att man med de kunskaper man har om arternas värdväxt och utvecklingstid kan få ett upplägg som träffar ett så stort antal arter som möjligt.

## **Resultat**

Inventeringen i Hållnäs visar på en bit svenskt landskap som fortfarande hyser en rik biologisk mångfald där restaureringsinsatser i regel snabbt svarar positivt. Detta tack vare den höga kalkhalten i berggrunden som till viss del motverkar igenväxning på grund av nedfallande kväve, samt den småbrutna och ålderdomliga strukturen i landskapet som fortfarande brukas småskaligt och med förhållandevis skonsamma metoder. Detta bidrar till en biotopmosaik där många arter kunnat leva kvar och som visat sig stå sig mycket bra vid jämförelser med andra regioner i landet.

Under inventeringen påträffades ett antal naturvårdsintressanta arter, varav flera är rödlistade. De rödlistekategorier som används i denna text har framarbetats inför den nya Rödlistan 2010, vilken kommer att presenteras vid ArtDatabankens konferens vid Ultuna i april 2010. Under denna inventering påträffades 15 nationellt rödlistade arter (Rödlistan 2010), ett större antal naturvårdsintressanta arter som inte är rödlistade samt ett nytt landskapsfynd,.

### ***Inventerade lokaler***

1. *Rossholms skjutfält*, samt gårdar väster därom.
2. *Skogsäng S Rossholm* RN 6720130/1614300. 330 X 250 m.
3. *Sikhjälma* RN 6718220/1611060. 500 X 500 m.
4. *Degerängen* RN 6718910/1611720. 500 X 300 m.
5. *Lingnöre gravfält och kulturresevat*, med omgivning. 400 X 500 m.
6. *Gudinge, Barknårsfjärden* RN 600 X 300 m.
7. *Vavd* RN 6709030/1618890. Övergiven örtrik naturbetesmark efter vägen mot Gudinge. Mycket säfferot.

8. *Hållen* RN 6719223/1617666. 600 X 400 m.
9. *Österrönningen* – österut förbi runsten mot Storskäret. Vägkanter upp mot skog. Ca 2,5 km lång sträcka.
10. *Långgårdet gravfält*. Södra och norra gravfältet. Ca 500 m<sup>2</sup>
11. *Malen, åsrygg* RN 6708240/1619700. 500 X 200 m.
12. *Griggebo* RN 6707550/1613650 omkring kvarnen och stora vägen. 200 X 200 m. Pratade med man som la nytt tak på kvarnen, bodde en bit i från.
13. *Göksnåre* RN 6706045/ 1621794. Naturbetesmark, 200 X 500 m. *Ö Kårbo* RN 6712470/1617229. 300 X 500 m.
14. *Skållbo* RN 6710250/1613850.
15. *Edsätra* RN 6715150/ 1609050. Utefter landsvägen 500 m.
16. *Bondskär* 800 X 400 m.
17. *Klubben* RN 6710880/1624310 1000 X 300 m. Pratad med markägaren (vid den blivande restaurangen).
18. *Skaten* RN 6706444/1625387. 400 X 400 m.
19. *Stenmo – Kuggböle – Rundskär*. Sträcka på ca en mil, tittar på presumtiva asknätfjärilslokaler utefter vägen.
20. *Kuggböle* RN 6703058/1623412. Grusiga vägkanter och vändplan. Örtrikt parti. 400 X 200 m.

### **Påträffade rödlistade och naturvårdsintressanta arter**

**Ängsväddantennmal** *Nemophora cupriacella* Starkt hotad (EN)  
Vingbredd 17-18 mm

Arten är känd från stora delar av Europa men inte från Ryssland. I Sverige känner vi den från ett dussintal ytterst spridda och isolerade lokaler upp till Dalarna. Vid inventeringsjobb påträffades arten som ny för Uppland vid Carlbergs slåtteräng 2002, där den fortfarande har en mycket riklig förekomst. Två år senare påträffades den även på en strandäng i Ängskärs naturreservat på Hållnåshalvön.

I Sverige ses fjärilen på öppna fuktiga lokaler med ängsvädd som torde vara den huvudsakliga näringsväxten. Larven lever första stadiet i blomhuvudet och vandrar sedan ned i bladrossetten och tillverkar en platt säck av blad och jord där den sedan övervintrar. Fjärilen flyger i juli och är dagaktiv. I Norden är endast honor påträffade.

Torrläggning av fuktiga ängsmarker, skogsplantering och nedgrävning av kraftledningarna minskar artens livsutrymme. Bete och slåtter bör tidsanpassas, med tanke på larvens utveckling i blomhuvudet. Arten har fortfarande en stabil förekomst vid Ängskär.

**Ängsskäreplattmal** *Agonopterix bipunctosa* Sårbar (VU)

Ängsskäreplattmal är en internationell raritet som förutom Sverige endast är funnen i Lettland, Polen och England. Den är i Sverige känd från spridda lokaler från Skåne, Blekinge, Öland, Östergötland och Uppland. Larven utvecklas i bladrör på värdväxten ängsskära *Serratula tinctoria* från maj-juni. Fjärilen flyger i juli–augusti (fynd finns inom tidsspannet 8 juli - 3 september) och är aktiv under dygnets mörka timmar, då den kan ses flyga runt värdväxten. Arten har en av sina bästa förekomster på Hållnåshalvön där den finns på sju lokaler.

**Fyrpunkterad plattmal** *Agonopterix quadripunctata* Nära hotad (NT)

Arten är känd från de nordiska länderna utom Danmark, vidare i Baltikum och den västra delen av Ryssland, samt från Mellaneuropa. I Sverige är den känd från Småland, Öland och Gotland, samt från Uppland och en lokal i södra Gästrikland. Biotopen är kalkrika och grusiga

marker med värdväxten säfferot. Larven lever maj-juni inuti hårt rullade blad av växten och fjärilen är på vingarna från mitten av juli till en bit in i augusti. Fjärilen kommer gärna fram till UV-ljus. En av tre plattmalsarter som är helt knuten till säfferot. Utav dessa är den fyrpunkterade plattmalen den mest förekommande arten. Den är noterad från fem lokaler på Hållnåshalvön.

**Säfferotplattmal** *Depressaria libanotidella* Nära hotad (NT)

Arten är spridd över Centraleuropa och västra Ryssland. I Finland är den bara känd från Åland och i Baltikum från Estland. I Sverige förekommer arten på Öland och Gotland samt i Uppland, där den ställvis kan vara ganska frekvent på lokaler med värdväxten. Larven lever under juni-juli sällskapligt i ett spinn och livnär sig av i stort sett hela plantan som i slutskedet kan vara helt nedäten. Fjärilen kläcks i mitten av augusti och flyger fram till mitten av september, för att därefter övervintra och åter flyga på våren. Vid tidigare inventeringar i Uppsala län har vi märkt att arten är mera svårspredd än fyrpunkterad plattmal, den finns på färre lokaler men där den finns, är den ofta i större antal. Arten påträffades på tre lokaler under inventeringen.

**Stinksyskesäckmal** *Coleophora lineolea* Nära hotad (NT)

Vingbredd 11-14,5 mm.

Arten är känd från Sverige och Danmark ner genom Baltikum till Centraleuropa och England. I Sverige har den två egentliga förekomstområden. Dels i Skåne där den är känd från tre små lokalområden, dels från Svealandskusten där den påträffats från ett dussintal lokaler från Rådmansö upp till Gävle.

Fjärilen förekommer i lundartade mestadels havsnära miljöer med värdväxten stinksyska. Larven minerar bladen från en säregen flikig och spretig säck och de vita minorerna syns på långt håll. Fjärilen flyger under dygnets mörka timmar i juni-juli.

Utdikning och granplantering, samt allt för hårt kreatursbete i lundartade miljöer som hyser stinksyssla är största hoten för arten. Lokaler som hyser arten bör försiktigt slyröjas och där bete bedrivs bör rikliga partier med värdväxten stängslas ifrån. Fynd av larvsäckar gjordes vid Östra Kårbo.

**Tvillingsmåstävmal** *Scrobipalpula diffluella* Nära hotad (NT)

Tvillingsmåstävmalen anmäldes under slutet av 1940-talet som ny för landet från Älvkarleby. Senare slogs den samman med ljuskantad småstävmal *S. psilella*, men återigen har den fått tillbaka sin artstatus.

Den är anmäld från Gotland, Kalmar, Uppsala, Västernorrland och Jämtlands län. Arten vars larv lever på gråbinka *Erigeron acre* förekommer på mycket torra, sandiga och solstekta marker. Från Uppsala län är den känd från en lokal på Börstilåsen i Östhammar, från några lokaler i Älvkarleby kommun, samt från Rossholms skjutfält där den kom talrikt till fångstlamporna en varm kväll 2007.

**Tennspinnmal** *Euhyponomeuta stannella* Nära hotad (NT)

Arten är med vissa luckor spridd från Sydeuropa upp till de nordiska länderna där den saknas i Danmark. I Sverige förekommer den sällsynt från Blekinge till Medelpad. Arten finns fortfarande någorlunda stabilt på klippiga marker utefter Roslagskusten.

Fjärilen uppträder mycket lokalt på solexponerade torra, blockiga, eller klippiga lokaler.

Larven lever solitärt på kärleksört i en tunn spånad vid basen, varifrån den borrar gångar in i värdväxtens stjälk och rot. Den är fullvuxen en bit in i juni. Fjärilen kläcks i slutet av juni och flyger under hela juli och kommer till UV-ljus.



Igenväxning på grund av upphört bete har sannolikt gjort att kärleksört har gått tillbaka under den senaste 50-årsperioden. Lokaler med växten utsätts ofta för exploatering eller annan typ av förändrad markanvändning. Arten påträffades vid Rossholm.

**Jungfrulinpraktmal** *Hypocallia citrinalis* Nära hotad (NT)

Vingbredd 15-20 mm

Denna mycket vackra art påträffas lokalt och sällsynt på solvarma kalkrika lokaler med jungfrulin, men fynd har även gjorts på strandängar med värdväxten. Arten har i Sverige sina bästa förekomster på Öland och Gotland, samt efter Södermanlands- och Roslagskusten. Fynden blir glesare mot norr där den har sin nordgräns i Västmanland och Gästrikland. Jungfrulinpraktmalen har, liksom många andra arter som är gynnade av det gamla småbrukade jordbrukslandskapet, en vikande tendens. Larven lever i hopspunna blad på jungfrulin under maj-juni. Största hoten mot arten är igenväxning, minskat bete och skogsplantering. Arten påträffades vid Rossholms skjutfält.

**Svartbrun klaffmätare** *Philereme transversata* Nära hotad NT

Vingbredd 30-35 mm.

Arten förekommer ganska vanligt i de södra delarna av landet upp till Gästrikland. Längre norrut blir den mer kräsen och förekommer mera lokalt i rikare lövskogsområden där larven lever på vägtorn och brakved. Arten flög i strandskogen vid Barknårsfjärden.

**Violettkantad guldvinge** *Lycaena hippothoe* Nära hotad (NT)

Vingbredd 25-35 mm.

Från att tidigare ha varit utbredd i nästan hela landet på frodiga blomstermarker och fuktängar har arten nu kraftigt minskat och förekommer på många håll kraftigt fragmenterat. De främsta orsakerna till tillbakagången anses vara ändrade skördemetoder av slättermark samt igenväxning av fuktängar. Larven lever på ängssyra och fjärilen flyger i juni- juli. Världsbredningen av arten är från Norden och Mellaneuropa österut till Mongoliet och Amurområdet. Arten är upptagen i många länders rödlistor, bl a i Danmark. I Nederländerna är den numera försvunnen. Arten har en mycket riklig förekomst på slätterängarna vid Sikhjälma samt vid Rossholm.

**Liten bastardsvärmare** *Zygaena viciae* Nära hotad (NT)

Vingbredd 23-31 mm

Arten förekommer i de flesta länderna i Europa in i Ryssland. I Sverige är den känd från Skåne till Ångermanland, men har på senare tid försvunnit från många tidigare landskapsavsnitt. Den är fortfarande utbredd i Dalälvsregionen, Roslagen, Småland och Östergötland.

Den är knuten till det öppna småskaligt brukade kulturlandskapet där den förekommer på solexponerade blomrika ängsmarker. Larven lever på olika ärtväxter under försommaren och förpuppas i en gulaktig kokong. Flygtiden infaller från slutet av juni in i augusti, då den varningsfärgade fjärilen besöker olika blommor.

Igenväxning och hårt bete är största hoten. Likaså har florin på torrängar, rika vägkanter och backar på många håll trivialiserats på grund av kvävenedfall. Rullbalning av hö kan inverka negativt där arten förekommer i örtrika vallodlingar. Förekommer vid Rossholms skjutfält.

**Allmän bastardsvärmare** *Zygaena filipendulae* Nära hotad (NT)

Arten är knuten till soliga blomrika ogödslade ängsmarker där larven lever på olika ärtväxter. Fjärilen flyger från slutet av juni in i augusti och besöker olika blommor som tistlar och vädd.



Artens biotoper försvinner mer och mer ur det rationellt brukade jordbrukslandskapet där igenväxning och hårt bete är största hoten. Det tycks vara den art av bastardsvärmare som minskat kraftigast i de östra delarna av Uppland. Förekommer vid Rossholms skjutfält.

**Bredbrämad bastardsvärmare** *Zygaena lonicerae* Nära hotad (NT)

Arten som förekommer i de flesta länderna i Europa in i Ryssland var fram till 1980-talet utbredd och allmän i södra och mellersta Sverige upp till Ångermanland. I takt med det småskaligt brukade kulturlandskapets minskning har den gått tillbaka mycket kraftigt i många landsdelar. Den finns dock kvar här och var i mellanbygder i östra Sverige, bl.a. i Roslagen. Den är knuten till ogödslade blomrika ängsmarker, vägkanter och ledningsgator. Larven lever på olika ärtväxter under försommaren och förpuppar sig i en gulaktig kokong. Fjärilen flyger i solsken från slutet av juni in i augusti och besöker olika blommor som vädd och tistlar. Förekommer vid Rossholms skjutfält.

**Allmän metallvingesvärmare** *Adscita statices* Nära hotad (NT)

En vackert metallglänsande fjäril med svarta antenner som är knuten till småskaliga odlingslandskap i hela landet. Larven lever på ängssyra *Rumex acetosa* och bergsyra *Rumex acetosella*. I takt med att småjordbruk har lagts ner och odlingsmarkerna växer igen har fjärilens livsmiljö minskat kraftigt. Metallvingesvärmaren var vanlig för bara några årtionden sedan men har gått starkt tillbaka och försvunnit helt från många trakter. Arten har dock fortfarande rikliga förekomster på Hållnåshalvön där den noterades från Rossholm och Sikhjälma. På den senare lokalen har arten kunnat skådas i en formidabel massvärmning med fler hundra individer.

**Svävflugelik dagsvärmare** *Hemaris tityus* Nära hotad (NT)

Arten är känd från hela Europa in i Ryssland. I Sverige förekommer den lokalt och i regel sällsynt upp till södra norrlandskusten. Fjärilen hör till det äldre kulturlandskapet och har överlag en vikande tendens. Den förekommer fortfarande på lämpliga lokaler i Älvkarlebytrakten.

Fjärilen är knuten till soliga torra marker med åkervädd, men kan även påträffas på fuktigare ängar med ängsvädd. Den dagaktiva fjärilen besöker likt en kollibri blommor från slutet av maj genom juni. Larven kan hittas på värdväxten från juli in i september då den förpuppar. Arten är sannolikt mycket missgynnad av rationellt jordbruk, d.v.s hårt bete, då den är beroende av örtrika marker både som larv och som fullbildad fjäril. Flera fynd av arten finns från Rossholm.

**Finsk gullrisfrövecklare** *Eucosma suomiana* Tidigare rödlistad

Arten var tidigare rödlistad som NT, men det stora utbredningsområdet från Stockholms skärgård upp till Torne lappmark gör att arten numera inte faller in i rödlistekategorierna. Arten är bara känd från Ryssland, Lettland, Finland samt från Sverige. Den är påträffad på ett tiotal mestadels kustnära lokaler från Munkö i söder upp till Masugnsbyn i norr. I Uppsala län är den tidigare funnen på två näraliggande lokaler vid Marmafjärden i Älvkarleby. Finsk gullrisfrövecklare påträffas på solexponerad grusig eller klippig mark med gullris som är larvens värdväxt. Ett exemplar fångades på lampa vid Rossholms skjutfält.

**Klöverblåvinge** *Glaucopteryx alexis*

Tidigare rödlistad.

Vingbredd 27-36 mm.

Arten var tidigare klassad som Missgynnad (NT) i rödlistan (Gärdenfors 2000), men nådde inte upp till några rödlistningskriterier i den senaste rödlistan tack vare en märkbar uppgång, bl a. i Uppsala-trakten, åren före rödlistningsarbetet.

Arten är trots allt kräsen i sitt biotopval och hotas bland annat av igenväxning och igenplantering av torra grusiga marker såsom grustäkter, men även påläggning av matjord och tallplantering i avslutade grustäkter och igensåning av vägslänter utgör hot. Larven livnär sig på blommor och fruktämnen av olika ärtväxter. Puppen övervintrar under mossa och stenar. Klöverblåvingen förekommer på Rossholms skjutfält.

**Brun blåvinge** *Euricia eumedon*

Naturvårdsintressant

Vingbredd 24-32 mm.

En art som har kraftigt vikande trend i Götaland och en svagt vikande i Svealand. Däremot har den stabila förekomster längre norrut och på Gotland. Arten trivs på soliga öppna ängsmarker omgivna av buskar och träd. Larven lever på blod- och skogsnäva.

Den finns tämligen frekvent på en del rikare marker efter Upplandskusten, bl.a. vid Rossholm.

**Slättergräsfjäril** *Maniola jurtina*

Naturvårdsintressant

Vingbredd 36-49 mm, hanen mindre än honan

Arten är utbredd genom hela Europa och Nordafrika vidare österut till Mindre Asien och södra Ural. Den är mycket klimatkänslig och efter att på 1930-40 talen ha varit vanlig upp till Dalarna och Hälsingland, vidare längs kusten till Ångermanland har den dragit sig söderut. Numera finns nordgränsen vid Örskär i norra Uppland, ned efter yttre kustbandet i Roslagen ned Södermanland där den återigen når inlandet.

Den är knuten till blomrika gräsmarker och torrängar där larven livnär sig av ett antal gräs- och starrarter. Larven övervintrar som halvvuxen och i juni förpuppar den sig hängande från något grässtrå en bit från marken. Flygtiden infaller från slutet av juni in i augusti.

Arten är klimatkänslig, men tillbakagången beror sannolikt även på minskningen av det småbrukade landskapet. Arten påträffades vid Barknårsfjärden och vid Sikhjälma.

**Allmänt krisslefjädermot** *Oidaematophorus lithodactyla*

Naturvårdsintressant

Vingbredd 26-29 mm

Arten förekommer flertalet europeiska länder, vidare genom Ryssland till Mindre Asien och Japan. I Sverige följer arten värdväxten och påträffas mestadels kustnära från Skåne upp till Uppland och Gästrikland och kan lokalt vara talrik på sina lokaler. Den förekommer på ohävdade kalkrika marker med krissla *Inula salicina*, efter vägkanter, skogsbryn och åkerkanter. Den märkliga tornförsedda larven lever i maj-juni på blad och stjälkar av krissla. Den likt larven tornförsedda puppan sitter fastspunnen på värdväxten. Fjärilen är på vingarna från juli till början av augusti och kan under eftermiddagen och kvällen ses flyga i krisslebestånden.

Igenväxning och hårt bete är största hoten för arten. Arten påträffades vid krisslebestånd vid Barknårsfjärden.

**Guldgult krisslemott** *Ebulea crocealis* Naturvårdsintressant

Vingbredd 19-24 mm

I de nordiska länderna finns den i ett stråk från södra delarna av Danmark, vidare efter svenska östkusten från Skåne, Blekinge, Öland och Gotland, Södermanland och Uppland över till Åland och vidare in i södra Finland.

Den är knuten till friska eller fuktiga marker med krissla. Larven lever som ung i ett omböjt blad och efter övervintring i hopspunna toppar av värdväxten där även förpuppling sker. Fjärilen flyger från slutet av juni in i augusti och kan dagtid lätt jagas ut från värdväxten. Igenväxning och hårt bete är största hoten för arten. Arten påträffades vid krisslebestånd vid Barknårsfjärden.

**Käringtandmott** *Oncocera semirubella*

Naturvårdsintressant

Vingbredd 25-32 mm.

En lokal art som man bara finner på solvarma torra biotoper. Larv lever i hopspunna skottspetsar på olika ärtväxter. Tidigare har den varit en exklusiv art som dykt upp med långa mellanrum i den sydligaste delen av landet. Sedan slutet av 1980-talet har det visat sig att arten haft en stabil förekomst vid kalkbrottet i St Vika i Södermanland. Den har numera spridit sig allt längre norrut och etablerat sig i grustäcker och andra rika torrmarker ända upp till Gävletrakten. Fjärilen är en god flygare som varma kvällar drar runt i terrängen och har noterats vid ljusfångst vid Rossholm och Barknårsfjärden.

**Spjutaftonfly** *Acronicta cuspis*

Naturvårdsintressant

Arten är i nuläget i Södermanlands- och Upplands län främst knuten till fuktiga varma kustnära löv- och blandskogar med al som är larvens värdväxt. Förmodligen förklaras artens tillbakagång i landet i övrigt av skogbrukets utdikningar och plantering av gran efter avverkning av lövskogen. Ett exemplar kom fram till lockbete vid Rossholm.

**Makaonfjärilen** *Papilio machaon*

Naturvårdsintressant

Vingbredd 58-88 mm.

Denna stora skickliga flygare har på senare år minskat på många håll i landet. Larven lever på olika flockblomstriga växter på fuktiga marker, bland annat strätta och kvanne. Arten är förvånansvärt ovanlig efter Roslagskusten, men på Hållnäs har larver hittats ätande på säfferot vid Lingnåre samt flera fullbildade fjärilar vid Rossholm (se bild första sidan).

**Punkthedspinnare** *Coscinia cribraria* Naturvårdsintressant

Arten hör hemma på torra varma marker som solexponerade klipp- och sandmarker. Den förekommer lokalt och ganska sällsynt upp till Mellansverige vidare upp efter Norrlandskusten. Larven lever på olika gräs och örter, bl a. är den funnen på rörfilen, rödsvingel, kämpar och ljung. Arten är tämligen utbredd på hedmarker i trakten.

**Kärrantenmal** *Nemophora minimella* Naturvårdsintressant, tidigare rödlistad.

Vingbredd 11–14 mm

Arten är känd från Skandinavien till södra Europa och österut i Ryssland, men saknas i Finland. I Sverige är den mycket lokalt påträffad i de sydligaste landskapen, samt från Dalsland österut mot Dalarna och Gästrikland. Fjärilen flyger om dagen i juli månad i anslutning till soliga och öppna fuktängar med ängsvädd. Larven lever första larvstadiet i blomhuvudet och vandrar sedan ned i bladrossetten och tillverkar en platt säck av blad och jord där den sedan övervintrar.

Kärrantenmalen har en riklig förekomst vid Rossholm samt vid Bondskär.

**Jättepraktmal** *Harpella forficella* Naturvårdsintressant

En art som påträffas lokalt i äldre lövskogar från Skåne till Gästrikland. Larven lever i murken ved.

**Blomers mätare** *Discoloxia blomeri*

Arten som till för några decennier sedan var en exklusiv skåneart har under senare år expanderat kraftigt norrut och är numera etablerad i lövskogsområden ända upp till södra Norrlandskusten. Larven har varit känd för att leva på alm men norrut är hägg en trolig värdväxt. Arten förekommer nu i de många lövskogsområden efter kusten.

**Fackelrosmal** *Aristotelia subdecurtella*

En lokal och kustbunden art med spridda förekomster upp till Gästrikland. I Stockholms och Uppsala län är den bara påträffad i det yttersta kustbandet. Larven lever monofagt i hopspunna blad på fackelblomster *Lythrum salicaria*. Fjärilen påträffades i strandkanten vid Rossholms skjutfält.

**Hästkräppedystermal** *Monochroa palustrella*

En lokal och kustbunden art med spridda förekomster upp till Hälsingland. I Uppsala län är den bara påträffad i det yttersta kustbandet. Larven lever i roten på olika skräppor. Den påträffades i strandkanten vid Rossholms skjutfält.

**Brunfläckig småstävmal** *Gnorimoschema epithymella*

Arten har en nordlig utbredning i landet och påträffas mestadels sällsynt och lokalt på torra solvarma och örtrika biotoper. Den påstås vara bunden till gullris. Arten påträffades vid Rossholms skjutfält.

**Större violbrokmal**, *Pancalia schwartzella*

En mycket vacker malfjäril med orange och silver i teckningarna. Den är mycket lik den mindre violbrokmalen *P. leuwenhoekella*. Larven minerar sannolikt bladen av *Viola canina* och *V. virta*, för att senare från ett spinn mellan rötterna äta av de underjordiska delarna av stammen. Fjärilen är aktiv i solskenet och kan ses besöka blommor.

På flera lokaler i Sverige har fjärilen påträffats i blomman av kattfot. Den är i Sverige funnen i flertalet landskap från Skåne upp till Norrbotten och är vidare utbredd över stora delar av Europa in i Ryssland, Centralasien till Kamtjatka. Större violbrokmal har en mycket riklig förekomst på strandängen vid Barknårsfjärden.

**Ryskt bandfly** *Cryptocala chardinyi*

Vingbredd 25-30 mm.

Detta är en östlig art som snabbt spridit sig genom Finland och uppträtt som migrerande under några år i Sverige. Den påträffades ny för landet på Gotland 1998. Som ny för Uppland påträffades arten på Gräsö 2001. Nu har den även nått norrlandskusten med fynd i Medelpad 2007 samt i Norrbotten 2008. Vid Vaddö skjutfält hittades under dagtid en hona sittande i en spåtistelblomma 2007. Vid Rossholms skjutfält har fjärilar kommit fram till UV-ljus flera år i rad sedan 2007 och arten tycks nu ha fått sin första säkra population av arten. Larven lever på bl. a. på skräppa.

**Ljusjordfly** *Standfussiana lucerneae*

En mycket lokal art som förekommer i bergstrakter och efter kusterna från Skåne upp till Åsele lappmark. Den kan vid vissa sydberg lokalt vara mera vanlig, men efter Upplandskusten uppträder den enstaka och sällsynt. Larven lever på diverse gräs och örter och fjärilen kan ses när den nattetid besöker blommor. Fjärilen kommer emellanåt fram till UV-ljus och lockbete. Två exemplar kom fram till lockbete vid Rossholm.

**Svart granborrhvecklare** *Cydia illutana*

En sällan sedd art som förekommer från Skåne till Torne lappmark. Larven lever i juli augusti i gröna kottar av gran, förpuppning sker i murket trä. Fyndet i gammal barrskog vid Rossholm var det första för Uppsala län.

**Mossesäckmal** *Coleophora cornutella*

Arten påträffades på en mosse i Västmanland som ny för Sverige bara för ett tiotal år sedan. Den har därefter påträffats på ytterligare fyra lokaler i landet. Från norra Uppland är den nu känd från Florarna, Älvkarleby, samt från en strandäng vid Barknårsfjärden där larven minerar från en säck på blad av pors. Från Finland är arten bara känd från en liknande strandlokal vid Hangö.



Larvsäck av mossesäckmal på pors vid Gudingefjärden

## Litteraturlista

- Bengtsson, B- Å., Johansson, R. & Palmqvist, G. 2008. Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Fjärilar: Käkmalar- säckspinnare. Lepidoptera: Micropterigidae- Psychidae. ArtDatabanken, SLU, Uppsala
- Ekstam, U., Aronsson, M. & Forshed, N. 1988. Ängar. LTs förlag.
- Eliasson, C. U., Ryrholm, N., Holmer, M., Jilg, K. & Gärdenfors, U. 2005. Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Fjärilar: Dagfjärilar. Lepidoptera: Hesperiiidae- Nymphalidae. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Gärdenfors, U. (red.). 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005. Artdatabanken. Naturvårdsverket.
- Hydén, N., Jilg, K. & Östman, T. 2006. Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Fjärilar: Ädelspinnare- tofsspinnare. Lepidoptera: Lasiocampidae- Lymantriidae. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2003. Den nya nordiska floran. Wahlströ & Widstrand.
- Svensson, I. & Palmqvist, G. 1990. Förteckning över svenska fjärilsnamn. Entomologiska Föreningen & naturhistoriska Riksmuseet.
- Palmqvist, G. 2005. Inventering av fjärilar och fjärilmiljöer i Stockholms södra skärgård 2004- 2005. Rapport till Skärgårdsstiftelsen
- Svensson, I. Palmqvist, G. 1990. Förteckning över svenska fjärilsnamn. Entomologiska Föreningen och Naturhistoriska Riksmuseet. Stockholm. Reproline. AB
- Svensson, I. 1993. Fjärilskalender. Reproline AB.
- Svensson, I., Elmquist, H., Gustafsson, B., Hellberg, H., Imby, L. & Palmqvist, G. 1994. Catalogus lepidopterorum Sueciae. Naturhistoriska Riksmuseet & Entomologiska Föreningen.
- Via Internet och adress: <http://www.artdata.slu.se/rodlista/> finns information om rödlistan och mer uppgifter om de rödlistade arterna

Tabell med fjärilsfynd på Hällnåshalvön 2007

BILAGA 1

Lokalnamn	Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Inventerings datum	Fångstmetod	Biotop
Bondskär	<i>Agonopterix bipunctosa</i>	umbrabrokvecklare	07-06-18	observation	Strandäng, strandalskog
	<i>Agonopterix bipunctosa</i>	ljusrandbrokvecklare	07-06-18	observation	Strandäng, strandalskog
	<i>Nemophora cupriacella</i>	bredvingeantennmal	07-06-18	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Nemophora minimella</i>	ängsväddfjädermott	07-06-18	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
Böle	<i>Agonopterix bipunctosa</i>	större violbrokmal	07-06-18	observation	Strandäng, strandalskog
Degerängen	<i>Agonopterix bipunctosa</i>	hallonknoppmal	07-06-18	observation	Strandäng, strandalskog
Gudinge	<i>Phiaris umbrosana</i>	smultronbredmal	07-06-18	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Celypha rivulana</i>	starrkåkmal	07-06-18	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Nematopogon metaxella</i>	mindre stråsåckspinnare	07-06-18	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Stenoptilia bipunctidactyla</i>	allmän sikelvecklare	07-06-18	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Pancalia schwarzeella</i>	saknas	07-06-18	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Lampronia corticella</i>	grå tigerspinnare	07-06-18	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Incurvaria praelatella</i>	videsvärmare	07-06-18	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Micropterix mansuetella</i>	tvåfärgad atlasmatare	07-06-18	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Psyche casta</i>	c-tecknat jordfly	07-06-18	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Ancylis badiana</i>		07-06-18	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Abraxas sylvata</i>	violettrött nejlikfly	07-06-18	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Diaphora mendica</i>	urringad mänmatare	07-06-18	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Smerinthus ocellata</i>	pilgördelmätare	07-06-18	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Lomographa bimaculata</i>	vitgrön lundmatare	07-06-18	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Xestia c-nigrum</i>	sumpvialstävmal	07-06-03	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Plagiodis dolabraria</i>	blåbärsäckmal	07-06-03	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Hadena rivularis</i>	dyster frylesäckmal	07-06-03	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Selenia lunularia</i>	större violbrokmal	07-06-03	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Cyclophora pendularia</i>	pulvermal	07-06-03	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Jodis lactearia</i>	sumpvialstävmal	07-06-03	observation	Strandäng, strandalskog
	<i>Athrips tetrapunctella</i>	falkstyltmal	07-06-03	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Coleophora vacciniella</i>	pilörtdystermal	07-06-11	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Coleophora otidipennella</i>	mossesäckmal	07-06-11	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Pancalia schwarzeella</i>	blåbärsbredmal	07-06-11	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Xystophora pulveratella</i>	klubbfläckad brokvecklare	07-06-11	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Athrips tetrapunctella</i>	utbredd grävecklare	07-06-11	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Caloptilia falconipennella</i>	alögonlappmal	07-06-11	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Monochroa hornigi</i>	albladshålmal	07-06-11	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Coleophora cornutella</i>	palsternackborrvecklare	07-07-26	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Incurvaria oehmanniella</i>	fackelrosmal	07-07-26	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Orthotaenia undulana</i>	svart småstävmal	07-07-26	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Cnephasia asseclana</i>	sprängörtplattmal	07-07-26	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Bucculatrix cidarella</i>	fruktträdsommarvecklare	07-07-26	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Heliozela respellendella</i>	hömott	07-07-26	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Pammene gallicana</i>	jättepraktmal	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Aristotelia subdecurtella</i>	allmänt krissefjädermott	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Scrobipalpa atriplicella</i>	hagtombbladkantmal	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Depressaria daucella</i>	gulväpplingpalpmal	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Archips podana</i>	rödgul kirsålmal	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Ephestia elutella</i>	getväpplingpalpmal	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Harpella forcifella</i>	tjärblomstermal	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Oidaematophorus lithodactyla</i>	rostfläckig arvmal	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Teleiodes vulgella</i>	berggröminerarmal	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Scrobipalpa samadensis</i>	ormbunksrotfjäril	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Epermenia illigerella</i>	tailspinnare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Aptraerema anthyllidella</i>	poppelsvärmare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Caryocolum amaurella</i>	slättergråsfjäril	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Caryocolum fraternella</i>	svartgrå blekmaskspinnare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Elachista bisulcella</i>	björklekmaskspinnare	07-07-26	slag-/vattenhävning	Strandäng, strandalskog
	<i>Pharmacis fuscinebulosa</i>	tandad sikelvinge	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Dendrolimus pini</i>	ockragul sikelvinge	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Laothoe populi</i>	krusbärsmatare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Maniola jurtina</i>	ockragul rovmätare	07-07-26	observation	Strandäng, strandalskog
	<i>Tetheella fluctuosa</i>	stor björkmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Ochropacha duplaris</i>	granlavmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Falcaria lacertinaria</i>	barrskogsblavmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Drepana falcataria</i>	snövit streckmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Abraxas grossulariata</i>	gulvit streckmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Crocallis elinguaris</i>	dagfjärilsmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Biston betularia</i>	tofsfotad lövmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Peribatodes secundaria</i>	naggad lövmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Deileptenia ribeata</i>	allmän backmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Cabera pusaria</i>	vinklad fältmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Cabera exanthemata</i>	dånfältmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Geometra papilionaria</i>	absintmalmatare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Idaea biselata</i>	backanisalmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Idaea emarginata</i>	tvåsporråd malmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Scotopteryx chenopodiata</i>	videörtmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Euphyia unanquolata</i>	hefläckad vickerfly	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Perizoma alchemillata</i>	trådspinnarfly	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Eupithecia absinthiata</i>	grönqlänsande metallfly	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Eupithecia pimpinellata</i>	sumpmetallfly	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Gymnoscelis ruffasciata</i>	rödtofsat ängsfly	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Anticollis sparsata</i>	sådesängsfly	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Lygephila pastinum</i>	stort ängsfly	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Rivula sericealis</i>	allmänt ängsfly	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Diachrysa chrysitis</i>	vitaxfly	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Plusia putnami</i>	barkfärgat jordfly	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Apamea rubirrena</i>	åkerjordfly	07-07-26	lockbete	Strandäng, strandalskog
	<i>Apamea sordens</i>	litet jordfly	07-07-26	lockbete	Strandäng, strandalskog

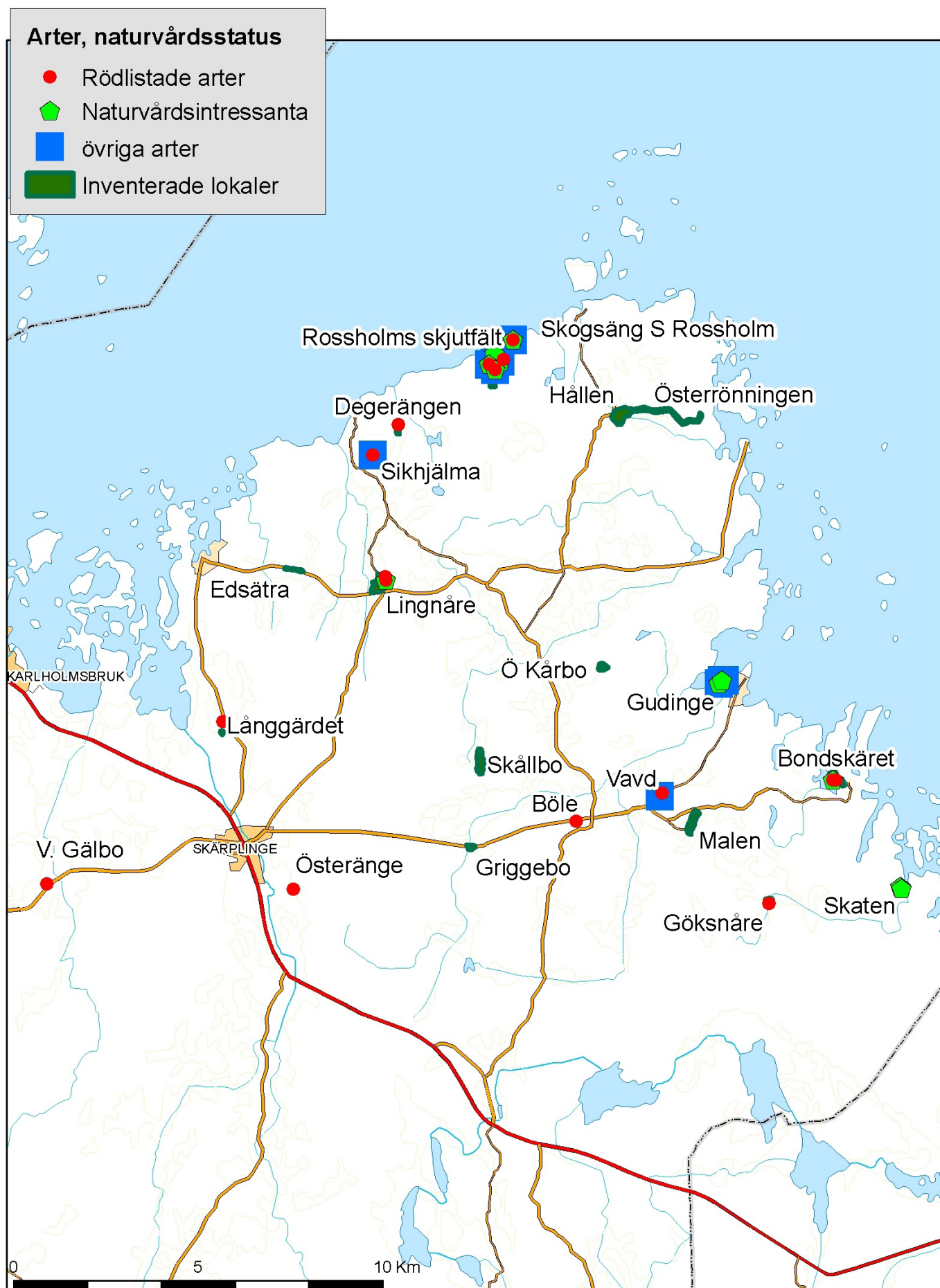


	<i>Apamea monoglypha</i>	allmänt bandfly	07-07-26	lockbete	Strandäng, strandalskog
	<i>Apamea crenata</i>	bredbandat bandfly	07-07-26	lockbete	Strandäng, strandalskog
	<i>Mesapamea secalis</i>	föränderligt jordfly	07-07-26	lockbete	Strandäng, strandalskog
forts Gudinge	<i>Agrotis clavis</i>	rödbrunt jordfly	07-07-26	lockbete	Strandäng, strandalskog
	<i>Agrotis exclamationis</i>	spåmansjordfly	07-07-26	lockbete	Strandäng, strandalskog
	<i>Ochropleura plecta</i>	brun björnsinnare	07-07-26	lockbete	Strandäng, strandalskog
	<i>Noctua pronuba</i>	gråribbat skogsfly	07-07-26	lockbete	Strandäng, strandalskog
	<i>Noctua fimbriata</i>	tappfläckt backfly	07-07-26	lockbete	Strandäng, strandalskog
	<i>Diarsia mendica</i>	guldgult krisslemott	07-07-26	lockbete	Strandäng, strandalskog
	<i>Diarsia brunnea</i>	tuvängsfly	07-07-26	lockbete	Strandäng, strandalskog
	<i>Graphiphora augur</i>	halmfärgad lövmätare	07-07-26	lockbete	Strandäng, strandalskog
	<i>Arctia caja</i>	mållmätare	07-07-26	lampa	Strandäng, strandalskog
	<i>Naenia typica</i>	mossesäckmal	07-08-30	lockbete	Strandäng
	<i>Parastichtis ypsilon</i>	makaonfjäril	07-07-19	lockbete	Torrängsflora efter vägkant
	<i>Ebulea crocealis</i>	fyrpunkterad plattmal	07-07-17	lampa	Torrängsflora efter vägkant
	<i>Photodes minima</i>	säfferotplattmal	07-07-17	lampa	Torrängsflora efter vägkant
	<i>Idaea sylvestriaria</i>	allmän metallvingesvärmare	07-06-11	lampa	Mager slätteräng
	<i>Pelurga comitata</i>	fyrpunkterad plattmal	07-06-11	lampa	Mager slätteräng
	<i>Coleophora cornutella</i>	violettkantad guldvinge	07-06-11	observation	Mager slätteräng
	<i>Agonopterix quadripunctata</i>	fyrpunkterad plattmal	07-06-11	observation	Forngrav med torrängsflora
	<i>Depressaria libanotidella</i>	säfferotplattmal	07-06-11	observation	Forngrav med torrängsflora
Göksnåre	<i>Agonopterix bipunctosa</i>	humlelik dagsvärmare	07-06-11	insamlad för kläckning	Forngrav med torrängsflora
Lingnåre	<i>Agonopterix bipunctosa</i>	pärigräsfjäril	07-06-11	observation	Forngrav med torrängsflora
	<i>Papilio machaon</i>	fyrpunkterad plattmal	07-06-11	observation	Torrängsflora utmed vägkant
	<i>Agonopterix quadripunctata</i>	ängsväddantennmal	07-07-20	observation	Grusig strand
	<i>Depressaria libanotidella</i>	kärrantennmal	07-07-20	observation	Grusig strand
Långgårdet	<i>Agonopterix quadripunctata</i>	betesmarkgräsmott	07-07-10	observation	Strandäng/torrmark
	<i>Depressaria libanotidella</i>	fettistelfrövecklare	07-07-10	observation	Strandäng/torrmark
Långgårdet Ö	<i>Hemaris fuciformis</i>	gullinjerad tägsäckmal	07-07-10	observation	Strandäng/torrmark
	<i>Coenonympha arcania</i>	hästskräppedystermal	07-07-10	observation	Strandäng/torrmark
Malen	<i>Aegeria apiformis</i>	poppelglasvinge	07-06-18	observation	Jätteasp nära åsen
Rossholm	<i>Papilio machaon</i>	fackelrosmal	07-07-10	observation	Strandäng/torrmark
	<i>Aricia eumedon</i>	strandveronikablomvecklare	07-07-10	observation	Strandäng/torrmark
	<i>Adscita statices</i>	jungfrulinpraktmal	07-07-10	observation	Strandäng/torrmark
	<i>Hemaris tityus</i>	storpunktsmott	07-07-10	observation	Strandäng/torrmark
	<i>Coenonympha arcania</i>	qulstreckad björksäckmal	07-07-10	observation	Strandäng/torrmark
	<i>Coenonympha pamphilus</i>	betesmarkgräsmott	07-07-01	observation	Strandäng/torrmark
	<i>Gnorimoschema epithymella</i>	johannesörtvecklare	07-07-01	lampa	Strandäng/torrmark
	<i>Scrobipalpa diffuella</i>	getapelsikelvecklare	07-07-01	lampa	Strandäng/torrmark
	<i>Monochroa lucidella</i>	humleblomsterfjädersmott	07-07-01	lampa	Strandäng/torrmark
	<i>Chionodes fumatella</i>	allmän grävecklare	07-07-01	lampa	Strandäng/torrmark
	<i>Sophronia semicostella</i>	bredvingeantennmal	07-07-01	lampa	Strandäng/torrmark
	<i>Nemophora minimella</i>	bågpraktmal	07-07-01	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	<i>Hypochalcia ahenella</i>	svartvit böjmal	07-07-01	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	<i>Heilinsia tephradactyla</i>	grärandsikelvecklare	07-07-01	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	<i>Coleophora albidella</i>	sumpvialstävmal	07-07-01	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	<i>Caryocolum vicinella</i>	prästrakeögonlappmal	07-07-01	lampa	Strandäng/torrmark
	<i>Neofriseria peliella</i>	allmän mossmal	07-07-01	lampa	Strandäng/torrmark
	<i>Cochylis flaviciliata</i>	sen grönglansäckmal	07-07-01	lampa	Strandäng/torrmark
	<i>Eucosma obumbratana</i>	makaonfjäril	07-06-11	lampa	Sandig åker
	<i>Limnaea phragmitella</i>	brun blåvinge	07-06-11	lampa	Sandig åker
	<i>Elachista pullicomella</i>	allmän metallvingesvärmare	07-06-11	lampa	Sandig åker
	<i>Euhyponomeuta stannella</i>	svävluglik dagsvärmare	07-06-11	slag-/vattenhävning	Sandig åker
	<i>Nemophora minimella</i>	pärigräsfjäril	07-06-11	slag-/vattenhävning	Sandig åker
	<i>Cucullia gnaphalii</i>	kamgräsfjäril	07-06-11	observation	Sandig åker
	<i>Furcula bicuspis</i>	brunfläckig småstävmal	07-07-16	lampa	
	<i>Pterostoma palpinum</i>	tvillingmästmälmal	07-07-16	lampa	
	<i>Hecatera bicolorata</i>	knappsävdystermal	07-07-16	lampa	
	<i>Apamea illyria</i>	rökstävmal	07-07-16	lampa	
	<i>Colocasia coryli</i>	rakstreckad näbbmal	07-07-16	lampa	
	<i>Rusina ferruginea</i>	kärrantennmal	07-07-17	lampa	
	<i>Acronicta rumicis</i>	stort backmott	07-07-17	lampa	
	<i>Calophasia lunula</i>	treprickigt gullrisfjädersmott	07-07-19	lampa	
	<i>Sphinx ligustri</i>	puddrad sälqsäckmal	07-07-19	lampa	
	<i>Sphinx pinastri</i>	smållglimmal	07-07-19	lampa	
	<i>Deilephila porcellus</i>	svart syrestävmal	07-07-19	lampa	
	<i>Pammene ochsenheimeriana</i>	röd väddblomvecklare	07-07-19	lampa	
	<i>Cydia illutana</i>	fettistelfrövecklare	07-07-19	lampa	
	<i>Micropterix mansuetella</i>	kaveldunfransmal	07-07-19	slag-/vattenhävning	
	<i>Ancylis geminana</i>	svart vitspetsgräsminerarmal	07-07-19	lampa	
	<i>Monochroa servella</i>	tennspinnmal	07-07-19	lampa	
	<i>Bryotropha affinis</i>	kärrantennmal	07-07-19	lampa	
	<i>Scrobipalpa acuminatella</i>	gullriskapuschongfly	07-06-10	lampa	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ångar
	<i>Scrobipalpa atriplicella</i>	snövit gaffelsvans	07-06-10	lampa	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ångar
	<i>Nemopogon variatella</i>	näbbspinnare	07-06-10	slag-/vattenhävning	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ångar
	<i>Carterocephalus silvicola</i>	litet lundfly	07-06-10	observation	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ångar
	<i>Cucullia gnaphalii</i>	illyriskt ängsfly	07-06-10	observation	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ångar
	<i>Agonopterix bipunctosa</i>	hasselfly	07-06-10	insamlad för kläckning	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ångar
	<i>Zygaena filipendulae</i>	Allmän bastardsvärmare	08-07-17	observation	Strandäng/torrmark

	Zygaena lonicerae	Bredbrämrad bastardsvärmare	08-07-17	observation	Strandäng/torrmark
Rossholm, torp	Zygaena viciae	mörkbrunt skuggfly	07-06-10	observation	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Aricia eumedon	syreaftonfly	07-06-10	observation	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Adscita statures	fläckat linariafly	07-06-10	observation	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Hemaris tityus	ligustersvärmare	07-06-10	observation	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Coenonympha arcania	tallsvärmare	07-06-10	observation	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Coenonympha pamphilus	mindre snabelsvärmare	07-06-10	observation	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
Rossholms skjutfält	Crambus pascuella	gransolvecklare	07-06-10	slag-/vattenhävning	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Eucosma obumbratana	svart granborrvecklare	07-06-10	lampa	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Coleophora taeniipennella	starrkäkmal	07-06-10	slag-/vattenhävning	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Monochroa palustrella	grärandsikelvecklare	07-06-10	slag-/vattenhävning	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Aristotelia subdecurtella	gullvivedystermal	07-06-10	slag-/vattenhävning	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Aethes triangulana	ljuspunktmossal	07-06-10	slag-/vattenhävning	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Hypercallia citrinalis	tistelmästävmal	07-06-10	slag-/vattenhävning	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Phycitodes binaevella	svart småstävmal	07-06-10	slag-/vattenhävning	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Coleophora betulella	gårdsvampmal	07-06-10	slag-/vattenhävning	Kontinuitetsbarrskog / igenväxande ängar
	Crambus pascuella	svartfläckig glanssmygare	07-06-11	observation	Sandig åker
	Lathronympha strigana	gullrisapuschongfly	07-07-01	lampa	Sandig åker
	Ancylis unculana	körbärsrödgmump	07-07-10	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	Geina didactyla	ljust hallonjordfly	07-07-10	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	Cnephasia stephensiana	rötdofsat ängsfly	07-07-10	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	Nematopogon metaxella	mållfly	07-07-10	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	Metalampra cinnamomea	barkfärgat jordfly	07-07-10	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	Recurvaria leucateella	sädesbroddfly	07-07-10	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	Ancylis geminana	raggfly	07-07-10	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	Athrips tetrapunctella	strandängsfly	07-07-10	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	Bucculatrix nigricomella	halmfärgad lövmätare	07-07-10	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	Bryotropha similis	käringtandmott	07-07-16	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	Coleophora alcyonipennella	spjutafonfly	07-07-16	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	Euproctis similis	psiaftonfly	07-07-16	slag-/vattenhävning	Strandäng/torrmark
	Diarsia florida	gulgrått jordfly	07-07-16	lampa	Strandäng/torrmark
	Apamea rubirena	ljusjordfly	07-07-16	lampa	Strandäng/torrmark
	Trachea atriplicis	ryskt bandfly	07-07-16	lampa	Strandäng/torrmark
	Agrotis clavus	guldfly	07-07-16	lampa	Strandäng/torrmark
	Agrotis segetum	torvmossetaggmätare	07-07-16	lampa	Strandäng/torrmark
	Hyppa rectilinea	ängslövmätare	07-07-16	lampa	Strandäng/torrmark
	Mesoligia literosa	granlavmätare	07-07-16	lampa	Strandäng/torrmark
	Idea sylvestraria	kaveldunmott	07-07-16	lampa	Strandäng/torrmark
	Oncocera semirubella	svartbrunt gräsmott	07-07-16	lampa	Strandäng/torrmark
	Acronicta cuspis	bergsenapsmott	07-07-16	lockbete	Strandäng/torrmark
	Acronicta psi	allmänt silverbandgräsmott	07-07-16	lockbete	Strandäng/torrmark
	Rhyacia simulans	qulaktigt lövfly	07-07-16	lockbete	Strandäng/torrmark
	Standfussiana lucerneae	dolkstekellik glasvinge	07-07-17	lockbete	Strandäng/torrmark
	Cryptocala chardinyi	klöverblåvinge	07-07-01	lampa	Strandäng/torrmark
	Pyrria umbra	allmän taggmätare	07-07-01	lampa	Strandäng/torrmark
	Carsia sororiata	liten bastardsvärmare	07-06-10	lampa	Slätteräng
	Scopula immutata	brun blåvinge	07-06-10	lampa	Slätteräng
	Peribatodes secundaria	allmän metallvingesvärmare	07-06-10	lampa	Slätteräng
	Calamotropha paludella	svävfluglik dagsvärmare	07-06-10	observation	Slätteräng
	Crambus heringiellus	pärllgräsfjäril	07-06-10	observation	Slätteräng
	Evergestis aenealis	kamgräsfjäril	07-06-10	observation	Slätteräng
	Catoptria permutatellus	ängsskäreplattmal	07-06-11	observation	Naturbetesmarker, slätteräng med efterbete
	Hoplodrina octogenaria	ängsskäreplattmal	07-06-03	lampa	Övergiven naturbetesmark med hällpartier och torrängsfragment.
	Synanthedon scoliaeformis	ängsskäreplattmal	07-06-03		Åkerbryn mot skogklätt höjdparti.
	Glaucopsyche alexis	ängsskäreplattmal	07-06-10	observation	Lundartat lövskogsparti nära sommartugor och dansbana.
	Aplocera plagiata	ängsskäreplattmal	07-06-11	observation	Gles blandskog mot åker.
Sikhjälma	Adscita statures	ängsskäreplattmal	07-06-11	observation	Örtrik kraftledningsgata.
	Agonopterix quadripunctata	ängsskäreplattmal	07-06-11	observation	Hällpartier varvade med torra och fuktiga ängspartier.
	Lycaena hippothoe	ängsskäreplattmal	07-06-12	observation	Naturbetesmarker, slätteräng med efterbete.
Skaten	Ebulea crocealis	guldgult krisslemott	07-06-04	observation	Strandparti
	Coleophora paripennella	klintgrönglanssäckmal	07-06-04	observation	Örtrik vägkant
V. Gällbo	Agonopterix quadripunctata	fyrpunkterad plattmal	07-06-18	observation	Vägkant/hällmarker
Osteränge	Agonopterix bipunctosa	säfferotplattmal	07-06-18	insamlad för kläckning	Vägkant/hällmarker

NT= Starkt hotad  
VU= Sårbar

## Karta över fjärilslokaler på hållnäshalvön 2007





Denna inventeringen i Hållnäs visar på en bit svenskt landskap som fortfarande hyser en rik biologisk mångfald där restaureringsinsatser i regel snabbt svarar positivt. Detta tack vare den höga kalkhalten i berggrunden som till viss del motverkar igenväxning på grund av nedfallande kväve, samt den småbrutna och ålderdomliga strukturen i landskapet som fortfarande brukas småskaligt och med förhållandevis skonsamma metoder. Detta bidrar till en biotopmosaik där många arter kunnat leva kvar och som visat sig stå sig mycket bra vid jämförelser med andra regioner i landet.



Box 26074, 750 26 Uppsala  
info@upplandsstiftelsen.se  
www.upplandsstiftelsen.se